

Kostely

Farní kostel sv. Anny

Stojí uprostřed vesnice a je poměrně velmi mladý. Dříve stávala na tomto místě zvonice, nejprve dřevěná, jaké je možno ještě dnes vidat na Valašsku nebo slovenských horách a v roce 1701 byla postavena zvonice zděná. Protože kostel sv. Jakuba je za vesnicí a cesta k denním bohoslužbám byla nepohodlná, přikročilo se roku 1777 ke stavbě kaple sv. Anny. Kaple byla přistavena k dosavadní zvonici, která u ní tvořila věž a dodnes slouží po zvýšení jako věž u nynějšího kostela. Kaple byla vystavěna z kamene, klenutá, pět metrů dlouhá a tři metry široká. Měla i kůr a vystupovalo se na něj po schodech, které vedly zároveň i na věž.

Tato kaple se r. 1847 zbourala, takže z ní zůstaly jen staré zdi až po stupeň před oltářem. Základní kámen k nové stavbě byl položen 17. srpna 1847 zedníkem Ant. Čihánkem a představeným obce Ant. Vrbeckým. V obecním výboru byli podle podpisů na starých listinách: první radní Josef Hamrla, půlláník, druhý radní Eduard Povondra, hostinský, rector František Mrazík, Jan Valenta č. 121, František Horák a Josef Valenta, půlláníci. Lavice byly do kostela pořízeny v r. 1865. Byly koupeny dubové klády od vrchnosti ve Střílkách za 35 zl. 80 kr. Tesaři je pořezali za 13 zl. Přikoupeno ještě 70 desek měkkých a 9 kop hřebíků. Vyhotovil je Fabián Trnčák, místní stolař, za 55 zl. Řezání klád se tenkrát provádělo povětšinou ručně, protože strojní pily nebyly dosud tak obecně užívány. Muselo se k tomu účelu postavit zvláštní lešení, obyčejně někde v břehu. Na něj se kláda položila, jeden z tesařů se postavil na desku nad ni, táhl pilu nahoru a přitlačil, dva stáli pod lešením a táhnutím pily dolů řezali kládu po celé její délce, desku po desce. Roku 1887 bylo přistoupeno k opravě kostela, hlavně věže. Jednak, že střecha kryjící věžové schodiště byla zchátralá a zatékalo již i za hlavní oltář a pak to vlastně byla ještě dostavba kostela. Když se totiž roku 1847 kostel stavěl, byla za věž ponechána, jak již bylo uvedeno, původní zděná zvonice z roku 1701, která byla ale nižší než střecha kostela, což jistě působilo nepěkným dojmem. Byla tedy v tomto roce opravena střecha a věž kostela dostavěna do nynější výše. Stavbu prováděl stavitel Ryšavý z Kojetína za 755 zl. Když se potom konalo slavnostní svěcení věžního křížku, do věžní bání se vložily pamětní spisy a byla upevněna na vrchol věže, povšimli se někteří z přítomných občanů, že je věž prý poněkud křivá. Bylo prý to potvrzeno i proměřením a stavitel se uvolil, že závadu částečně upraví a z požadované částky slevil 150 zl. Dnes se nám zdá rovná a tak nevíme, nebyl-li to jenom chytrácký kousek Roštínských, aby získali slevu. Při těchto pracích byla také opravena popraskaná kostelní klenba zaplněním puklin, místy v dosti značném měřítku se jevících. Na návrh stavitele, který došel k názoru, že praskání klenby je důsledkem částečného rozstupování bočních zdí, dovezeny od firmy Wichterle z Prostějova zvlášť k tomu účelu vyrobené železné spinky a jimi zdi k sobě byly staženy, za 107 zl. 33 kr. Nové varhany byly postaveny varhanářem Mat. Strniskou z Uherského Hradiště v roce 1914 a 3. května téhož roku kolaudovány varhaníkem Petzoldem z Olomouce.

K oltářnímu obrazu se váže jedna krátká historka. Naše obec byla poddaná střílecké vrchnosti, hrabě Kuenburk a zvláště jeho manželka Anna nebyli u poddaných v žádné oblibě. Anna nepocházela z šlechtického rodu (byla prý dcerou mlynáře) a snad proto, když se sňatkem dostala do šlechtického stavu, tolik zpychla. Ona prý řídila celé panství a byla hlavní iniciátorkou různých potíží, které měli poddaní na celém stříleckém panství nejenom v době roboty, ale při jednání o vyvázání z ní. Střílecká vrchnost byla poslední na celé Moravě, kdož vyvázal poddané z robotních povinností. A největší zásluhu na tom prý měla hlavně hraběnka Anna. Ráda se ukazovala a zaslepovala oči lidem drobnými dárky, nejradyji ale za cizí. Stalo se tak i v tomto případě. Po dostavění kostela pořizovalo se i vnitřní vybavení z darů občanů jak se dalo, protože peněz nebylo. Obraz nad hlavní oltář koupila ze svých chudých úspor starší neprovdaná domkářka Anna Vrbecká za 85 zl. Paní hraběnka velkomyslně slíbila, že na tento obraz koupí rám. Pan farář musel její dar ohlásit z kazatelny a čekalo se na něj kolik roků. Konečně byl přivezen ve velké slávě na nastrojeném voze, za ním paní hraběnka v kočáře a na chudou domkářku se při tom zapomělo. Ale tak už to v životě bývalo často i po odchodu vrchností.

Místní fara

V roce 1970 byla provedena oprava fasády farního kostela sv. Anny. Náklady s tím spojené byly téměř všechny uhrazeny z veřejné sbírky, kterou po obci prováděli členové lidové strany. Při opravě byla také provedena výměna střešní krytiny. Byla sundána také báň zakončující věž a byla otevřena. Báň byla prostřelena 16 ranami z kulovnice, nejpravděpodobněji za druhé světové války. Prostřelení nebylo způsobeno nahodile, jednak proto, že fronta prošla přes Roštín vcelku bez strelby a pak také lze soudit dle toho, že střely byly vedeny zesponu, šest z nich proletělo skrz a způsobily ještě otvory v horní části báně. Těmito otvory pak do báně zatékala voda, která téměř úplně zničila staré spisy v ní uložené. Byly úplně spečeny k sobě, takže každý neodborný pokus o jejich rozdělení nebo o přečtení by je mohl zničit naprosto. Byly proto zavezeny do kroměřížského zámku a předány pracovníkům Uměleckohistorického muzea a Státního archivu v Brně, pobočka Kroměříž.

Dle jejich pozdějšího sdělení bylo velmi těžké s listinami pracovat a jen velmi málo se dalo přečíst. Později došla z brněnského muzea zpráva, že listina vyjmutá z bány byla téměř nečitelná a bylo přečteno jen, že byla sepsána o slavnosti posvěcení a vztyčení svatého kříže na chrámovou věž dne 8. září 1887. Dále bylo psáno a rozluštěno: Chrámová věž pak po stavbě kostela se hnula roku 1849.....farní...a naléhání níže psaného duchovního se stavební opravou za počít...roku 1887 slavnosti sv. patronů...vyjednal ji p. olomouckému arcibiskupovi stavitel z ..... Litanie sestavené prvním roštínským farářem Tomášem Kadláčkem.

Na stránce druhé byly pak informace o časopisech, které do vesnice docházely a byly odebírány. Dále potom na straně 3 se nacházejí informace o představitelích a jiných veřejných činitelích obce. Text je bohužel nečitelný. To jest přesný opis zprávy, která došla z Brna, po prozkoumání roštínské listiny získané z kostelní bány.

Kostel Sv. Jakuba Většího

V tomto vydání si zaslouží také zmínku kostel svatého Jakuba. Památka, která je opředená mnoha historkami, stála ještě dříve než vlastní obec Roštín, o které je první písemná zmínka již v roce 1193.

V okolí kostela se rozkládala malá vesnička zvaná Jablonná. Tato dominantní stavba se nachází mezi obcemi Roštín a Cetechovice na dnes již opuštěném místě na malém kopečku. Stavba je to velmi stará a několikrát za svou existenci přistavovaná a přestavovaná. V dnešní podobě, tak jak je známe je od roku 1742, kdy byl téměř celý znovu postaven. Tato stavba trvala tři roky a materiál na stavbu stál 1574 zlatých. Z novějších oprav víme, že v roce 1890 byla na Jakoubek dána nová střecha, na kterou bylo dovezeno 17000 šindelů a věž byla pokryta šifrovým kamenem. V roce 1893 byly opraveny římsy a položena nová kamenná podlaha, která byla přivezena z dolního kostela. Byl nově pozlacen rám oltářního obrazu a kazatelna, která je mimo jiné vydlabána z jednoho kusu lipového kmene. V roce 1933 byla dána nová střecha z tašek bobrovek a nové okapové roury. Tyto opravy byly financovány vesměs z církevního majetku, různých darů dobrodinců a sbírek místních občanů. Ještě několikrát od roku 1933 byla střecha kostela poškozena silnými větry. Poslední oprava byla provedena v roce 1992, kdy bylo vyměněno 500 ks tašek bobrovek a asi 40 ks střešních korýtek.

Za posledních let byl kostel a okolní hřbitov několikrát vykraden. Proto se obecní rada dohodla s farským úřadem a okresním úřadem na zabudování kovových mříží do oken. Tyto práce byly zadány místnímu kováři panu Petru Novákovi. Z důvodu bezpečnostních byly odstěhovány obrazy a cenné věci, ale i tak se již nepodařilo zachránit čtyři sošky andělů, vyřezané ze dřeva v barokním stylu, staré více jak 200 let. Tyto byly ukradeny. V poslední době byl restaurován oltářní obraz a nyní probíhají restaurátorské práce v interiéru. Dnes má kostel sv. Jakuba Většího jen to nejnужnější vybavení pro konání pohřbů.

[Zavřít okno](#)